

AMERIŠKI QUARTER KONJ

Uporabimo to, česa smo se do sedaj naučili, v praksi

Zadnji v seriji šestih prispevkov o tem, kako izboljšati svoje oko in znanje glede ocenjevanja konja

Naš namen s to serijo prispevkov je pomagati ljudem razumeti, kako se ocenjuje konjeva konstrukcija in razumeti povezanost le-te z delovnim učinkom konja. Namen ocenjevanja konformacije nikakor ni kritiziranje fizičnega izgleda konja. Samo zaradi tega, ker ima konj določena odstopanja, še ni neuporaben in ne pomeni, da ne more biti uspešen. Predstavljajmo si, da gre za nezaposleno bitje, ki mu je treba najti primerno delo. V obzir vzamemo njegov temperament in šolanje, skupaj z fizično sposobnostjo. Dobra ocena konformacije pomeni odkrit pogled na konjeve fizične attribute in kako bi lahko vplivali na njegovo sposobnost izvedbe zadanih nalog. Želimo, da ljudje najprej vidijo veliko sliko, ravnotežje in strukturo, karakteristike spola in pasme ter omišičenost. Šele na podlagi tega lahko potem govorimo o stvareh, ki vplivajo na konjevo uporabnost in njegov potencial plemenske živali. Naj vas ne zavedejo stvari, ki se jih hitro opazi, kot je npr. omišičenost in privlačnost na prvi pogled.

Čas je, da si pogledamo nekaj konjev. American Quarter Horse Journal je k sodelovanju povabil bralce, ki so poslali fotografije svojih konj za morebitno ocenjevanje. AQHA sodnika, dr.vet. Jim Heird, in dr. vet. Don Topliff, sta izbrala štiri in o tem, kar sta lahko sklepala iz fotografij, podala svoje mnenje. Seveda pa moramo vedeti, da naj bi v večini situacij bila vloga fotografije le v tem, da se lažje odločimo, ali si želimo konja ogledati v živo. Pošteno in korektno se lahko konja oceni namreč le ob »tridimenzionalnem ogledu«.

PALOMINO, KASTRAT

starost: 7-9 let
uporaba: vsestranski

Jim Heird: Če začnemo s pozitivne plati, deluje uporaben. Izgleda, da ima dobre in zdrave noge in je strukturno korekten.

Don Topliff: Če gledamo strukturo nog s strani, je dobra. Ne moremo reči, da bi bilo karkoli narobe s sprednjim kolonom ali skočnim sklepom. Pa še privlačno izgleda. Moja velika pripomba je pomanjkanje ravnotežja.

J.H.: Da, razmerja zgornjega in spodnjega dela vratu, pa tudi telesa, se približujejo 1:1. Ima dokaj ravno ramo, to pa vpliva na celotno konstrukcijo in se odraža tudi v zadnjih nogah, ima precej ravno golen. Če bi z njim želeli trenirati nekaj, kar zahteva veliko mero spretnosti in atletske sposobnosti, bi mu zaradi njegove konstrukcije to delalo težave. Ampak samo zato, ker je slabo uravnotežen, ne pomeni, da ne bo uporaben oziroma uspešen. Povsem v redu bi se odrezal v showmanshipu, western pleasure in horsemanshipu.

LISJAK, KASTRAT

starost: 7-9 let

uporaba: delo na ranču

J.H.: S tem konjem ni dosti kaj narobe, v osnovah. Vse stvari, zelene, o katerih smo govorili, so bolj ali manj tam.

D.T.: Razmerje vratu je dobro. Morda bi bil lahko malenkost tanjši v področju grla in mogoče bi bil lahko njegov vrat v osnovi višje nasajen. A celotna slika kaže, da je dobro narejen in uravnotežen.

J.H.: Ima močna ramena in podprsje, kot vidim, in dober nagib biclja. Ima kvadratast kolk in, kar me resnično impresionira, je struktura nog. Deluje zdrav in uporaben in je primerno omišičen. To je konj, ki je zgrajen za delo, zaradi svoje uravnoteženosti in strukture.

SIVEC, KOBILA

starost :5-7 let

uporaba: tekmovanja z živino

D.T.: Če bi o tej kobili govoril študentom, ki bi jih želel naučiti soditi konformacijo, bi rekel dve pozitivni stvari: gre za resnično uravnoteženo kobilo, ki je primerno omišičena.

J.H.: In čedna. Najdemo kup kobil, ki imajo ravno toliko mišic in privlačnosti ter uravnoteženosti, in so zapovrhu še bolj ženstvene kot ona, ampak ona je čedna in ima primerno omišičenost za predstavnika pasme.

D.T.: Vendar, glede na to, kar vidimo iz slike, lahko opazimo, da ima nekaj strukturnih problemov. Sicer je krasno narejena kobila, ampak pogledimo njene prve noge. Včasih je fotografija narejena iz kota, ko ne moremo 100% točno reči, da kaže dejansko stanje, še posebej na neravnih tleh. A glede na to, kar vidimo na tej sliki, lahko rečemo, da ima koleno pomaknjeno preveč nazaj (calf-kneed) in to je velika napaka.

J.H.: Na sliki vsekakor deluje tako. Če je tudi v resnici tako, bi ta napaka prevladala nad vsem pozitivnim, izrečenim o kobili.

RJAVEC, KOBILA

starost: 5-7 let

uporaba: rekreativni konj

J.H.: Ta konj je resnično uravnotežen. Ima dolg greben vratu, kratek hrbet in kvadratasto zadnjico. Deluje pa bolj kot kastrat ne kot kobila.

D.T.: Se strinjam. Nima preveč ženstvenosti v sebi. A noge delujejo korektne.

J.H.: Je primerno omišičena, uravnoteženost ter struktura sta dobri. Misliš si, da bi kot terenski konjič zdržala neskončne ježe.

Zdrava presoja v reji

Pravilno ocenjevanje uravnoteženosti in strukturne korektnosti ni pomembno samo za sodnike. Izrednega pomena je, da so s tem seznanjeni tako razstavljalci, tekmovalci, še posebej pa rejci. Da se pri svojem delu zavedajo, da konji, ki jih predstavljajo, dosegajo standarde, še posebej zato, ker pasma quarter konj nima postavljenih norm za delovne preizkuse konj in leži ogromna odgovornost za razvoj pasme prav na plečih rejcev. Kaj želimo ohraniti za naslednje generacije? Morali bi ohraniti serijo dobro uravnoteženih strukturno korektnih konj, ki so tudi uporabni in bodo ohranili ideal pasme kot jezdne pasme konj. Strukturne napake so genetske, oziroma prirojene, niso posledica vpliva okolja ali nečesa, kar se je zarodku zgodilo v maternici. Če parimo konja s slabo stajo s tistim, ki ima dobro, imamo dokaj veliko možnost, da bo potomec nekorekten. Zaskrbljujoče pa je, da je dosti ljudi pripravljeno sprejeti ta rizik. Strukturna korektnost je pomembna karakteristika quarter konja in osveščen rejec bi moral resno pretehtati možnost, da se bodo, pri parjenju konja, ki ne ustreza standardom, strukturno nekorektni geni prenesli na potomstvo. Morda v tem trenutku komu to ni tako zelo pomembno, vendar se bodo kupci ob večji ponudbi slej kot prej začeli ozirati za kvalitetnejšimi konji in dober rejec mora biti na to pripravljen.

Povzeto po članku *Using What You've learned*, 6/6, Christine Hamilton, *AQHJ* 11 -06